

Bio Intelligence service

Европейска комисия - Главна дирекция „Околна среда”

**НАСОКИ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ПРОГРАМИ ЗА
ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ОБРАЗУВАНЕТО НА
ХРАНИТЕЛНИ ОТПАДЪЦИ**

**Като част от проучването на развитието на
образуването/предотвратяването на биоотпадъци и
показатели за предотвратяване образуване на био
отпадъци**

Проект по Рамков договор EIW.G.4/FRA/2008/0112

В сътрудничество с:

umweltbundesamt

ARCADIS

инфраструктура, околна среда, съоръжения

Bio Intelligence Service – Укрепване на устойчивото развитие
Промислена екология – Хранително здраве

Bio Intelligence Service- bio@bios.com
20-22 Villa Destiages-75014 Париж, Франция
тел. +33(0)1 53 90 11 80 – факс + 33 (0) 1 56 53 99 90

Информация за контакт:

Hubert Reisinger - Véronique Monier

BIO Intelligence Service

Тел.: + 33 156 20 28 98

hubert.reisinger@umweltbundesamt.at

veronique.monier@biois.com

1. КОНТЕКСТ

1.1. ПО КАКЪВ НАЧИН ДА ИЗПОЛЗВАМЕ ТЕЗИ НАСОКИ

Настоящият документ е насочен основно към националните създатели на политики, разработващи (НПППО) съгласно изискванията на Рамковата директива за отпадъците от 2008 г. Той може също така да подпомага създателите на политики в разработването на национални стратегии за биоразградими битови отпадъци, изисквани по Директивата за депониране на отпадъците.

Много участници са ангажирани с предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци независимо от това, като настоящият документ има за цел да бъде полезен инструмент за организациите за управление на отпадъци, предприятията, институциите, както и агенциите за защита на околната среда. Той допълва Указанията за предотвратяване образуването на отпадъци от 2009 г., като акцентира върху възможностите за предотвратяване на образуването на отпадъци в потока от хранителни отпадъци. Може също така да бъде актуален за създателите на политики да обърнат внимание на Методическото указание за изготвяне на планове за управление на отпадъците.

Настоящите указания обхващат Европейската рамкова политика за биоотпадъци и по специално хранителните отпадъци, подходите към измерването на хранителните отпадъци, целевата обстановка и стратегиите за предотвратяване. Предлага се базиран на сектора подход, акцентиращ върху основните производители на хранителни отпадъци и различните техники за предотвратяване, подходящи за разглеждане на причините за хранителните отпадъци във всеки сектор. Разглежданите основни сектори са местните органи, домакинствата, хотелиерството, търговските вериги и предлагане на дребно, предприятията и институциите (училища, болници и др.).

1.2. КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕТО НА ОБРАЗУВАНЕ НА ОТПАДЪЦИ?

Определението на предотвратяването на образуване на отпадъци, свързано с разработването на Национални програми за предотвратяване образуването на отпадъци, съвпада с посоченото в Рамковата директива за отпадъците от 2008 г.

„Предотвратяване” означава мерки, предприети преди дадено вещество, материал или продукт да се е превърнал в отпадък. Мерките ограничават:

- (a) Количеството на отпадъците, включително чрез повторна употреба на продуктите или удължаване на жизнения цикъл на продуктите.
- (b) Неблагоприятните въздействия на генерираните отпадъци върху околната среда или човешкото здраве.
- (c) Съдържанието на вредни вещества в материали или продукти.

В съответствие с това определение компостирането на биоотпадъци от домакинствата не се счита за предотвратяване на образуване на отпадъци. В по конкретна връзка с хранителните отпадъци, предотвратяването на образуване на отпадъци означава да се купува само това, от което имаме нужда и да се използва максимално закупеното.

1.3. ОБХВАТ НА БИООТПАДЪЦИ И ХРАНИТЕЛНИТЕ ОТПАДЪЦИ

Рамковата директива за отпадъците от 2008 г., определя биоотпадъци като “биоразградими” отпадъци от градини и паркове, хранителни и кухненски отпадъци от домакинствата, ресторантите, заведенията за обществено хранене и търговските обекти, както и подобни отпадъци от хранително-преработвателните предприятия. В тях не се включват остатъци от горскостопанска или селскостопанска дейност, естествени торове, утайки от отпадъчни води или други биоразградими отпадъци като естествен текстил, хартия или обработена дървесина. Не се включват и онези странични продукти от производството на храни, които никога не се превръщат в отпадъци.

Хранителните отпадъци могат да бъдат суровини или готвени храни и да включват хранителни материали като стар хляб или картофени обелки, както и нехранителни материали като обелки от банан или яйчени черупки. Загубата на хранителни материали може да настъпи преди, по време на или след приготвяне на храната в домакинството, както и в случай на бракувани храни по време на дейности за производство, търговия на дребно и сервиране на храна.

При загубата на хранителни материали може да се направи разграничение между предотвратими и непредотвратими отпадъци. Докладът по WRAP* за отпадъци от храни и напитки в домакинството в Обединеното кралство определя предотвратимите хранителни отпадъци като изхвърлени годни за консумация храни и напитки, като мляко, марули, плодов сок, месо (включително кости, кожа и др.) Храни и напитки, с които някои хора се хранят, а други не (например кората на хляба) или такива, които могат да се ядат единствено, когато храната е приготвена по определен начин (картофени кори), не се считат за предотвратими. Непредотвратими отпадъци са отпадъци, които не са годни за консумация при нормални обстоятелства (като кости от месо или яйчени черупки).

Към елените отпадъци се отнасят отпадъци от градини и паркове, като окосена трева, изрезки от жив плет и други растителни изрезки. Хартиените отпадъци се изключват от обхвата в съответствие с определението в Рамковата директива за отпадъците. „Интелигентното градинарство” се състои от техники за намаляване количеството трева, листа и клонки, генерирани от даден парк или градина, например селекция от бавнорастящи растения или намалена употреба на торове. Положителен пример е инициативата „Циклично градинарство” на VLACO във Фландрия.

Когато зелените отпадъци се изгарят или компостират, ползите за околната среда от изгарянето или компостирането могат да надхвърлят въздействията върху околната среда от производството на зелени отпадъци. Следователно предотвратяването на образуването на зелени отпадъци или „интелигентното градинарство” не се считат за приоритетни области за действие на държавите-членки. Във всеки случай, положителното въздействие върху околната среда на интелигентното градинарство е твърде малко, в сравнение с положителните въздействия на предотвратяването на образуването на

* [WRAP - компания, създадена от правителството на Обединеното кралство за насърчаване устойчивото управление на отпадъците.]

хранителни отпадъци, като поради тази причина интелигентното градинарство не се разглежда повече в настоящите указания.

1.4. ПО КАКЪВ НАЧИН СЕ УПРАВЛЯВАТ КЪМ МОМЕНТА БИООТПАДЪЦИ?

Тъй като хранителните отпадъци към момента се управляват заедно с другите биоотпадъци, разглеждаме актуалното управление на биоотпадъци в този раздел. Между 118 и 138 млн. тона биоотпадъци се генерират всяка година в ЕС, от които 88 милиона се смятат за част от битовите отпадъци. Очаква се биоотпадъци се да се увеличат със средно 10 % до 2020 г.¹ По прогнозни разчети 30 % до 40 % от масата на твърдите битови отпадъци, образувани в ЕС-27 са биоотпадъци. Ирландската национална стратегия за биоотпадъци прогнозира, че до 60 - 70 % от ТБО, генерирани в ЕС-27 са биоразградими, повече от половината от които към момента са депонирани.

Съществуват различни възможности за преработване на биоотпадъци, по-точно компостиране, анаеробно разлагане, депониране, изгаряне и механично и биологично преработване. През 2008 г., 17 % от отпадъците, преработвани в ЕС-27 са компостирани, т.е. трансформирани в органичен тор, между 1995 г. и 2008 г. са наблюдавани годишни увеличения в количеството компостирани битови отпадъци. Налице е силно разграничение между БО по отношение на подходите към преработването:

- Държави, зависещи от изгарянето на отпадъци, отклонени от депата, съчетаващи високо ниво на възстановяване на материалите и силни стратегии за насърчаване на биологичната преработка на отпадъците.
- Държави с висок процент на възстановяване на материалите и много висок процент на компостиране, но много малко изгаряне.
- Държави, зависещи от депонирането, където липсата на алтернативи затруднява отклоняването.

По-малко от 20 % от биоотпадъци се депонират в Австрия, Холандия и Дания, докато над 80 % се депонират в Ирландия, Испания и Обединеното кралство.

Независимо от това, количествата депонирани биоотпадъци се очаква да намалеят с до 38 % от 35.7 Mt през 2008 г. 15.1 Mt през 2020 г. Тези биоотпадъци се очаква да бъдат отклонени от депонирането към компостиране, механично и биологично преработване и анаеробно разлагане.

1.5. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД ЕФЕКТИВНОТО УПРАВЛЕНИЕ НА ХРАНИТЕЛНИТЕ ОТПАДЪЦИ

Хранителните отпадъци в частност създават специфични предизвикателства и възможности. Те представляват сравнително голям дял от въздействията върху околната среда, съставляйки 3 % от емисиите на парникови газове и почти два пъти годишното потребление на вода в бита в Обединеното кралство например. Емисиите, породени от хранителни отпадъци, се очаква да се увеличат с до 40 % в ЕС до 2020 г., имайки предвид увеличението на населението и разполагаемите

¹ ЕК (2010 г.) Работен документ на персонала на Комисията за бъдещите стъпки в управлението на биоотпадъци в Европейския съюз.

приходи, без допълнителна намеса чрез политика в областта на хранителните отпадъци.

Около 60 % от битовите хранителни отпадъци биха могли да се избегнат според предварителни разчети по WRAP. Причините за неналожителни битови хранителни отпадъци се твърде разнообразни, вариращи от липса на информираност за количеството хранителни отпадъци, генерирани по отделно, и финансовите ползи от по-ефективното използване на закупените хранителни продукти, до слабо планиране на пазаруването, липса на познания за най-добрите начини на складиране на храната или максимално използване на остатъците, и объркване относно отбелязаната на етикета дата (като „срок за продажба, „да се използва до” и „най-добър до“).

Възможности за предотвратяване на хранителните отпадъци съществуват през целия цикъл на хранителните продукти и този документ ще акцентира върху някои мерки за разрешаване на проблема с хранителните отпадъци във всеки сектор.

1.6. КОНТЕКСТ НА ПОЛИТИКАТА

Рамковата директива за отпадъците от 2008 г. (РДО) поставя предотвратяването на образуването на отпадъци на върха на „йерархията на отпадъците” и изисква от държавите-членки да разработят Национални програми за възпрепятстване на образуването на отпадъци до 2013 г. От държавите-членки се изисква да вземат мерки за насърчаването на разделното събиране на биоотпадъци с оглед на компостирането и разлагането на биоотпадъци, но Директивата не определя цели за предотвратяване на образуването.

Съобщението на Комисията от 2010 г. за биоотпадъци идентифицира потенциални екологични и финансови ползи от 4.1 млрд. € чрез умерено амбициозни политики за биоотпадъци. Около 29 милиона тона еквивалент на въглероден диоксид CO₂ могат да бъдат допълнително спестени вследствие предотвратяването на образуването на биоотпадъци. Държавите-членки разработват изискваните съгласно Рамковата директива за отпадъците Национални програми за предотвратяване на образуването на отпадъци и могат да се възползват от неограничения потенциал от екологични и финансови ползи чрез разглеждане на хранителните отпадъци стратегически като част от тези програми.

Директивата за депониране на отпадъците определя цели за отклоняване за биоразградимите отпадъци и изисква от държавите-членки да представят национални стратегии за управлението на биоразградимите битови отпадъци на Европейската комисия, описващи начина, по който ще изпълнят целите за отклоняване от депата и подобрят управлението на биоразградимите битови отпадъци.

Съобщението на Комисията от 2010 г. за бъдещите стъпки в управлението на биоотпадъци в Европейския съюз изисква от държавите-членки да изготвят „планове за управление на отпадъците” (Член 28 от Рамковата директива за отпадъците) в унисон с йерархията на отпадъците (Член 4, параграф 1) до м. декември 2010 г. Подчертава се, че държавите-членки трябва да осигурят разделно събиране и екологично безопасно преработване на отпадъците (Член

22). Комисията призовава държавите-членки да предприемат „ясни и измерими стъпки“ за подобряване на предотвратяването на образуването на биоотпадъци и определяне на „подходящи“ цели за предотвратяване на образуването на биоотпадъци (т. 9).

2. ОБЩ ПОДХОД КЪМ ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ОБРАЗУВАНЕТО НА ХРАНИТЕЛНИТЕ ОТПАДЪЦИ

2.1. ЦЕЛ НА УКАЗАНИЯТА ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ОБРАЗУВАНЕТО НА ХРАНИТЕЛНИ ОТПАДЪЦИ

Целта на националните програми за предотвратяване на образуването на отпадъци е разделянето на икономическия растеж и въздействията върху околната среда, свързани с образуването на отпадъци. Целите трябва да бъдат стабилизиране на образуване на отпадъци на първо място и намаляване на генерираното количество отпадъци на глава от населението в дългосрочен план.

Както е изложено в обхвата, настоящите указания акцентират по-скоро върху хранителните отпадъци отколкото върху биоотпадъци като цяло, като се имат предвид екологичните ползи от планирането в тази област.

Настоящите указания предполагат разработване на национална стратегия и стъпки, като стъпките при разработването на такава стратегия са изброени в глава 3. Тази глава представя подход към промяна на поведението за предотвратяване на образуването на отпадъци и описва мерките за предотвратяване в генериращия отпадъци сектор.

2.2. ПРОМЯНА НА ПОВЕДЕНИЕТО

Указанията идентифицират промяната на поведението като основно средство за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци. Има разнообразни причини за хранителни отпадъци, които често могат да бъдат отнесени към специфични национални обстоятелства, например културните норми за употреба на остатъците или приемането на „торбички за кучешки изпражнения“ от ресторанти, или климатичните въздействия върху образуването на зелени отпадъци. Провеждане на проучване на ниво държави-членки на причините за хранителните отпадъци би могло да стане добра отправна точка за разработването на национален подход за предотвратяването на образуването на хранителни отпадъци.

Публичните власти, предприятията и гражданите са привлечени към пораждането на промяна на поведението. Настоящите указания предполагат базиран на сектора подход към предотвратяването на образуването на хранителни отпадъци, с инструменти и политики, насочени към обстоятелствата, при които възникват хранителни отпадъци, за да се увеличи максимално ефективността и да се обединят основните заинтересовани страни в тази област. Общата цел е смяна на нормите, свързани с начина, по който конкретният хранителен продукт се произвежда, разпространява и управлява с оглед приоритизиране на ефективността на ресурсите.

Подходът за промяна на поведението може да бъде разбит на части по следния начин:

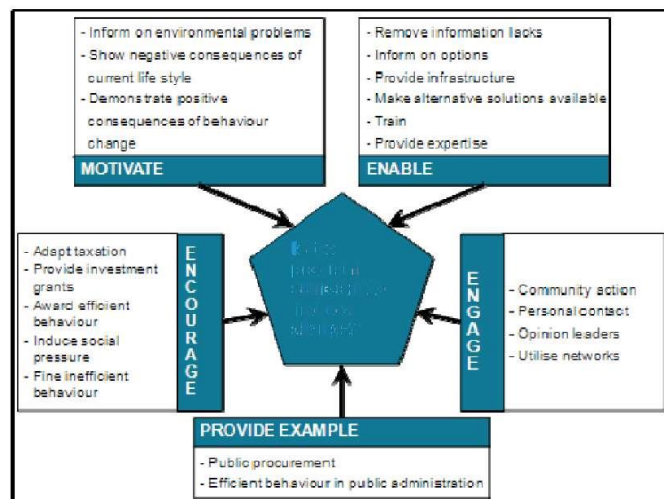
- Мотивиране: да се започне с ценностите, движещи поведението. Мотивирането

на ценности, които приветстват ефективна употреба на ресурсите, би могло да има по-постоянно и широко обхватно въздействие извън предоставянето на информация и стимули. “Ценностите се разглеждат като по-централни спрямо личността, превъзхождащи обекти и ситуации и определящи отношения и поведение”. Алтруизмът и екологичната идентичност, произтичащи от личното възприятие и взаимодействието с естествената околна среда, са предложени като ценности, които конкретно мотивират екологично съзнателно поведение. Повишаване на осведомеността, включително демонстрация на въздействията върху околната среда на настоящото поведение и ползите от промяната на поведението, могат да бъдат обхванати. Доклад на WWF предлага осем практически стъпки за конкретно разглеждане и активиране на мотивационните ценности, като примерите включват “наблягане на присъщите цели в съобщенията за околната среда” или да “започнем да прилагаме по-широк речник от ценности в дебатите по политиките” (виж доклада за допълнителна информация).

- Да се даде възможност за: предоставяне на информация, обучение, опит, практически алтернативи и инфраструктура, за да стане възможна промяната.
- Ангажиране: включване на хората на общностно ниво, разработване на пилотни проекти, използване на съществуващите мрежи, свързване на експерти, основни заинтересовани страни и интелектуални лидери чрез дискуссионни форуми.
- Даване на пример: ръководене чрез пример, посредством демонстрация как ефективността на ресурсите работи на практика на различни нива на публичната администрация чрез „зелено” снабдяване, употреба на системите за управление на околната среда и др. Споделянето на най-добри практики в различни сектори също би могло да е от полза тук.
- Насърчаване: стимулиране на ефективно поведение чрез инвестиционна безвъзмездна помощ, икономически стимули, сигнали за точната цена, данъчно облагане, неустойки, сравнителен анализ и конкурентен натиск.

Докато повишаването на осведомеността и предоставянето на информация е от основно значение, хранителното поведение често се утвърждава в ранна възраст, като ефективният подход към промяна на поведението ще стартира насочен към населението в млада възраст.

Фиг. 1: Подход към предотвратяване на производството на хранителни отпадъци

По този начин, към промяната на поведението трябва да се подходи от няколко ъгъла, както е илюстрирано по-долу. Утвърждаването на ценности, прокламиращи ефективна употреба на ресурсите, може да даде информация за поведението по взаимосвързан начин и да има широки потенциални ползи за

околната среда. Това се допълва от практически, директен подход към принципните сектори, където се образуват биоотпадъци и по-конкретно хранителните отпадъци.

2.3. СЕКТОРНО БАЗИРАН ПОДХОД

Рамковата директива за отпадъците от 2008 г. изисква от държавите-членки да вземат предвид целия жизнен цикъл на продукти и материали при съставянето на програми за предотвратяване на образуването на отпадъци. Като се има това предвид е разработен подход за предотвратяване, насочен към различните източници на хранителни отпадъци.

Хранителни отпадъци се генерират по време на производството на храни, дистрибуцията и продажбата на хранителни продукти, подготовката и сервирането на храни в търговска и институционална среда, както и в домакинствата при изхвърляне на неизядена храна.

Следните основни сектори могат да се идентифицират за целевото действие, свързано с хранителни отпадъци:

- Производство на храни (и обработка)
- Дистрибуция и продажба на дребно на храни
- Сектор на услугите, свързани с хранене (ресторанти, хотели, заведения за обществено хранене, кафетерии)
- Предприятия и институции (предприятия, училища, болници, публични администрации)
- Домакинства

Няколко държави-членки са приели секторен подход към предотвратяване на образуването на отпадъци, най-вече Ирландия и Финландия. Селскостопанските хранителни отпадъци не са обхванати в настоящите указания, тъй като попадат извън обхвата на биоотпадъци, както е определено в рамковата директива за отпадъците и като предотвратяване на образуването на селскостопански отпадъци са самостоятелна област.

■ Производство на храни

Хранителните отпадъци, генерирани в производствения сектор, се считат за преобладаващо негодни за консумация, въпреки че категоричните данни в този сектор са оскъдни, често свързани с бизнес конкуренцията.

Мерките за разглеждане на хранителните отпадъци в този сектор на първо място целят ангажиране на съответните участници. Промислени федерации, търговски изложения, конференции и търговски списания могат да предоставят добри възможности за разпространение на осведомителни материали, указания за предотвратяване на образуването, привличане на вниманието към допълнителни поддържащи инструменти и включване на участниците в пилотни проекти за ефективност.

Активирането на мерките включва осигуряване на гореща линия и онлайн инструменти като GreenBusiness.ie, който предоставя одитни инструменти за отпадъци, води и енергетика, казуси и национални семинари за ефективност на ресурсите. Инфраструктурата за разделното събиране на биоотпадъци

допълнително дава възможност за по-точно проследяване на образуването на хранителни отпадъци, като в същото време позволява на предприятията да извършват сравнителен анализ на своята производителност във времето и спрямо конкурентите. Измерването на отпадъците допълнително би могло да осигури развитието на оценките на ефективността на ресурсите (във връзка с експерти или самостоятелна оценка) и създаването на дружествени планове за действие.

Инвестиции в изследователска дейност могат да осигурят „насърчаване”, разработване на произведен продукт или хранителни употреби на повтарящи се хранителни отпадъци или проектиране на опаковки за повишаване на трайността на храната например.

■ Дистрибуция и търговия на дребно с храни

Хранителните отпадъци в търговската верига за доставки на дребно, често се свързват с управлението на стоковата наличност, в частност работа с малотрайни продукти близо до края на срока им на годност и маркетингови стандарти, където естетически въпроси или дефекти в опаковката правят годни за консумация продукти непродваеми.

Печалбите от ефективността във търговските вериги за доставки на дребно, водещи до по-бързата доставка на продукти и по този начин по-дълъг жизнен цикъл в търговската и домашна среда, са възможни и са наскоро доказани от супермаркетите Асда (Asda) във Великобритания.

Технологиите, позволяващи на търговците да предвиждат по-точно търсенето, могат да подпомагат по-доброто управление на стоковата наличност и намаляването до минимум на хранителните отпадъци. „Интелигентните рафтове” могат да показват кога нивата на стокова наличност са ниски и кога продуктите приближават крайната дата на срока си на годност. Картите за лоялни клиенти на супермаркетите проследяват покупките на продукти и могат да помогнат за предвиждане на търсенето, както и онлайн пазаруването от магазини за хранителни стоки, където се предоставят предложенията на клиентите за продукти, редовно закупувани от тях. Нови онлайн само магазини за хранителни стоки допълнително са намалили хранителните отпадъци чрез съкращаването на разстоянието от полето до масата. Продуктите се транспортират до клиентите директно от продуктови складове, като се съкращава времето, през което малотрайните продукти престояват на рафтовете.

Супермаркетите често бракуват продуктите няколко дни преди датата на изтичане на техния срок на годност. Тези продукти могат вместо това да бъдат препродавани чрез търговски вериги като www.approvedfood.co.uk.

Изискването за измерване на хранителните отпадъци и разделно събиране в сектора за търговия на дребно може да бъде важно насърчаващо действие, в същото време допринасящо за постигането на целите на Директивата за депониране на отпадъците.

Продуктите, които не отговарят на маркетинговите стандарти по естетически причини, могат да бъдат преразпределяни на благотворителни организации като FareShare в Обединеното кралство. Националните органи могат да спомогнат този вид важна мярка, чрез отстраняване на законовите пречки, пред преразпределението на храните, които могат да бъдат блокиращ фактор.

Допълнително насърчаване може да бъде предоставено на търговците на дребно чрез указания как да го извършват безопасно.

Търговците на дребно също имат роля в предотвратяването на образуването на хранителни отпадъци. Те могат да помогнат за образоването на потребителите чрез предоставяне на информация, посредством етикети на продуктите, табелки „специално предложение” (shelf talkers) или дейности на територията на магазина, за оптимално съхранение, очаквана продължителност на живота и ефективна употреба на остатъците. Търговците на дребно могат да помогнат като осигурят широка гама от размер на порционите, за да отговарят на различните размери на домакинствата и чрез адаптиране на промоционални оферти като офертата на Теско „Купи едно и вземи едно безплатно по-късно” (Buy One Get One Free Later), така че домакинствата да не се налага да купуват повече храна отколкото могат да употребят. Клиентите, използващи по-ефективно храната, не предполагат задължително намаляване на печалбите за търговците на дребно, тъй като клиентите могат да прехвърлят изразходваните средства към други хранителни продукти. Много супермаркети освен това наскоро стартираха инициативи за повишаване на осведомеността на клиентите за хранителните отпадъци като част от своята политика за устойчиво развитие, показвайки нарастване на профилираността по въпроса.

■ Услуги, свързани с хранене

Хранителните отпадъци в сектора на услугите, свързани с хранене са често свързани с логистика (трудности при предвиждане на търсенето или обичайно презапасаване със стока), липса на гъвкавост при размера на порциите и ниско ниво на осведоменост по въпросите на хранителните отпадъци като цяло. Разделянето и измерването на хранителните отпадъци, дали доброволно или задължително, може да има положително въздействие като повишава осведомеността на персонала (и понякога на клиентите) за количеството на хранителните отпадъци, които генерират провокирайки усилия за намаляването им.

Широкото приемане на гъвкавостта на размерите на порциите, чрез предлагане на два размера или поръчване на по-малка или по-голяма порция директно на сервиращия е прост начин за извличане на ползи от ефективността. Така например TGI Fridays сега предлага два размера на порцията за някои елементи от менюто.

Логистичното нововъведение за по-добра преценка на броя на гостите е също така полезно. Изискванията за резервация са полезно решение в този случай. Наблягане на по-ограничен избор и по-високо качество може също така да направи важна разлика, особено в по-малките хранителни вериги. Задължението за съхраняване на широка гама от елементи на менюто ежедневно води лесно до неизбежни отпадъци.

Даването на възможност за преразпределение на храната е друга ефективна стратегия за пренасочване на годна за консумация храна, която иначе би била бракувана. Отстраняването на законовите пречки за дружествата за даряване на непродадената храна е един полезен начин. Указания за практическото изпълнение на даряването на храна са също от полза, в някои случаи социалните

институции нямат опит в обработката на храната и местните власти могат да осигурят указания или обучение за това.

■ Предприятия и институции

Училищата, болниците и предприятията поражда специфични въпроси за предотвратяването на образуването на хранителни отпадъци. Кафетериите като цяло и в частност в училищата могат да намалят хранителните отпадъци като увеличат гъвкавостта при избора на храни и размера на порциите. Размерът на чиниите, поставянето на хляба и употребата на табли също така могат да повлияят върху количеството на поръчваната и употребена храна. Кафетериите в училищата са отлична среда, в която да се комуникира относно важността на предотвратяването на образуването на хранителни отпадъци, насърчаваща развитието на ценности и поведения относно ефективността на ресурсите, които да бъдат пренесени в зряла възраст. Държавите-членки на територията на Европа са признали, че образователният сектор може да играе особено важна роля за намаляването на хранителните отпадъци. Вземите мерки за насърчаване на практиките за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци сред по-младите студенти могат да имат пожизнени въздействия. Няколко държави-членки вече са разработили материали за училищата за ангажиране на децата с тази тема, включително учебни планове, справочни формуляри, идеи за дейности, филми и указания за учителите. Обучението на учителите може да подпомогне по-широкообхватни програми за „зелени училища“. Холандия е разработила двугодишен образователен план на всички образователни нива за стимулиране на повишаване на информираността за хранителните отпадъци; училищата във Франция са съставили свои собствени планове за предотвратяване на образуването на отпадъци, а училищата във Великобритания провеждат експерименти за измерване, в които децата претеглят количеството храна, която похабят. Добрата комуникация между обслужващия персонал, училищните администрации и учителите е важна за ефективното прилагане на училищните програми за промяна на поведението. Дейностите за стимулиране на предотвратяване на образуването на хранителните отпадъци в училищата може да се организира на национално, регионално или местно ниво и са неделима част от всеки съгласуван подход към промяна на поведението.

Болниците могат да представят конкретни възможности предотвратяване на образуването на хранителните отпадъци, посредством по-точно следене на броя на пациентите, като дават възможност на пациентите да се откажат от услугата хранене, предлагат на пациентите избор от храна и размер на порцията, възможност за насипна опаковка вместо индивидуални порции и т.н. Програмата за зелено здравеопазване в Ирландия констатира потенциално съкращаване на разходи от над 150,000 € на болница. Както при домакинствата, така и предприятията и институциите, също така се борят със загубите на храна по време на етапите на подготовката на храната, готвенето и съхранението.

■ Домакинства

Хранителното поведение на домакинствата са обичайни и интуитивни, като широк кръг от причини може да бъде отнесен към действия, за които потребителят не се замисля. Поведенията за предотвратяване на образуването на отпадъци са многобройни поради тази причина, като една подходяща реакция ще

включва набор от допълващи политики. Някои от разнообразните причини за хранителните отпадъци могат да бъдат решени чрез мерки към или от страна на производителите, като яснота в отбелязването на датата на етикетите, указания за съхранение, повторно залепваща се опаковка и разнообразие на размера на порциите. Търговците на дребно на храни могат също така да подпомагат предотвратяването на образуването на хранителни отпадъци като помагат на клиентите в разбирането на отбелязаните на етикета дати и използване на табелки „специално предложение“ за предоставяне на указания за оразмеряване на порциите, употреба на остатъците и съхранение.

Други мерки трябва да разглеждат потребителското поведение във връзка с хранителните отпадъци. Всеобхватна и добре известна кампания „Обичам храната, мразя отпадъците“ (Love Food Hate Waste), осигурява ключов пример за възможностите за повишаване на осведомеността. Такива кампании могат да допълват усилията на сектора за търговия на дребно за предоставяне на указания за съхранение и да изработят съвети за планиране на пазаруването и ястията, употребата на остатъците и други нововъведения за по-ефективно използване на закупената храна. Всеобхватен подход към потребителското поведение може да вземе предвид предишния раздел за това и да ангажира личните ценности за ефективна употреба на ресурсите, като допълнение към финансовия интерес от намаляване на отпадъците.

3. РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ОБРАЗУВАНЕТО НА ХРАНИТЕЛНИ ОТПАДЪЦИ

Съгласно изискванията на Рамковата директива за отпадъците държавите-членки разработват Национални програми за предотвратяване на образуването на отпадъци с цел намаляване на образуването на отпадъци като цяло. Същите се изискват и по Директивата за депониране на отпадъци за изготвяне на национални стратегии за управление на биоразградими битови отпадъци, които обаче не се ограничават до предотвратяването. Разработването на национална стратегия за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци може да помогне на държавите-членки да дадат своя принос по тези две задължения и да изяснят подхода на държавите-членки към този основен въпрос.

Насоките на ЕС за предотвратяване на образуването на отпадъци, разработени през 2009 г. предоставят допълнителни ресурси за разработването на Национална програма за предотвратяване на образуването на отпадъци като цяло.

3.1. АНАЛИЗ НА НАЦИОНАЛНАТА СИТУАЦИЯ ОТНОСНО ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИ И ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА ОСНОВНИТЕ ВЪПРОСИ

Анализ на съществуващото производство на хранителни отпадъци е първа стъпка за разработването на национална стратегия за хранителните отпадъци. Това трябва да включва оценка на адекватността на докладването на данните за хранителните отпадъци и усилия да се гарантира, че определенията за хранителни отпадъци са ясни и съгласувани с други държави-членки. Докладването на данни за хранителни отпадъци може да бъде усъвършенстване чрез установяване на общо определение за хранителните отпадъци и стартиране

на пилотни проучвания за тяхното измерване (както е направено в Обединеното кралство, Ирландия, Австрия например).

Обемът и структурата на хранителната промишленост може да се вземе предвид заедно с демографските фактори като процентното съотношение на градското население. Съществуващата инфраструктура за управление на хранителните отпадъци и бъдещите нужди трябва да се разгледат в контекста на натиска на политиките за управление на хранителните отпадъци, като целите за отклоняване в Директивата за депониране на отпадъци. Предишни усилия и инструменти за предотвратяване на образуване на отпадъци могат да се използват като основа в някои държави-членки.

3.2. ПОДХОДИ КЪМ ИЗМЕРВАНЕТО

Препоръчва се измерването да се стандартизира и докладва на редовен принцип. Докладването за хранителните отпадъци осигурява ясен показател за напредъка на предотвратяването, тъй като зелените отпадъци могат да бъдат повлияни от климата и други фактори. Докладването по сектори на хранителните отпадъци е особено полезно, предлагат се следните сектори:

- Производство на храни
- Дистрибуция и търговия на дребно с храни
- Услуги, свързани с хранене

Предприятия и институции

- Домакинства

Докладването по тези пет сектора позволява на държавите-членки да проследяват напредъка по специфични за сектора мерки за предотвратяване и насърчава сравнителния анализ с други държави-членки. Когато има прието ясно определение и методика за измерване на хранителните отпадъци чрез национално проучване и пилотни проекти за измерване, могат да се вземат под внимание задълженията за докладване на задължителни данни, тъй като някои сектори могат да реагират неохотно на споделянето на такъв вид информация. Точното измерване позволява на заинтересованите страни и държавите-членки да приспособяват стратегиите си, когато мерките не показват очакваните резултати.

3.3. ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ

На база анализа на настоящата ситуация, национални цели за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци трябва да бъдат определени, предоставящи насока за разработването на показатели и цели на държавите-членки. Примери за цели включват повишаване на ефективността на националните ресурси, по-добро прилагане на йерархията на отпадъците (намаляване на зависимостта от депата за отпадъци в полза на екологично разумни алтернативи) и повишена обществена ангажираност в предотвратяване на образуването на отпадъци, в допълнение към доминиращата цел за разделянето на образуването на отпадъци от въздействията върху околната среда.

3.4. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НАЦИОНАЛНИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ И ЦЕЛИ

Разработването на цели и показатели вървят ръка за ръка. Целта е стойност на показателя, която трябва да бъде достигната в зададена времева рамка. Държавите-членки трябва да включат в своя план за предотвратяване на образуването на отпадъци (1) ясно определение на **хранителните отпадъци (вж. стр. 3)**, (2) ясен подход за **показателите**; определение за националните показатели за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци и стратегия за получаване на достатъчни данни за изчисляване на показателя, (3) определяне на бъдеща стойност на показателя като **целева** стойност и задължение на политиката за достигане на тази цел в зададена времева рамка.

Поради причини, свързани с проверката на съответствието на ниво ЕС, сравнителен анализ и обмен, сходството между определения, показатели и цели може да бъде в плюс.

Могат да бъдат разработени два подхода: (а) Измерване по стандартизиран начин на степента на **премахването на връзката**, тъй като премахването на връзката е един от резултатите, очаквани от предотвратяването, или (б) разглеждане на средства и **инвестирани усилия** в дейности по предотвратяване. Първият подход има предимството да бъде подлежащ на околичествяване и съпоставим, като не зависи от тълкуването. Той също така има недостатъка, тъй като предотвратяването не може да бъде измерено пряко. Подход (а) не разграничава между премахването на връзката чрез предотвратяване и премахването на връзката по други, макроикономически причини. Вторият подход е система за отбелязване на постигнатите резултати, адаптирана към предложените индивидуални мерки за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци. Той оценява усилията за предотвратяването пряко, но има недостатъка, че зависи от отбелязването на резултатите; по-малко съпоставим, е поради свободата за избор на мерки, адаптирани към държавата-членка и не разглежда резултата от мерките. Препоръчва се **комбинация от двете стратегии**.

Премахването на връзката за хранителните отпадъци може да се изчислява от количеството на генерираните хранителни отпадъци спрямо нивото на консумация на хранителни продукти. За хранителни отпадъци от заведения за обществено хранене, търговски обекти и заводи за преработка на храни, премахването на връзката между производството на хранителни отпадъци преди консумацията, спрямо производството на хранителни продукти може да бъде измерено. Премахване на връзката с БВП не се препоръчва като показател, тъй като БВП не е строго свързан с употребата на материали или потреблението на храни. Премахването на връзката от вътрешното потребление на материали или общата потребност от материали на хранителните продукти може да бъде алтернатива. Премахването на връзката може да се използва като показател за предотвратяването за съдържанието на вредни вещества, единствено ако последното може да бъде изразено количествено.

Определянето на цели е избор на политика, отразяващо нивото на амбицията на държавата-членка. То може да се определи като достигане на **резултат** над определена стойност за количеството инвестирани средства и усилия. Може да се определи с общи термини за достигането на **премахване на връзката**, относително премахване на връзката или абсолютно премахване на връзката. В случая на относително премахване на връзката въздействието над околната среда

пак се увеличава, но с по-бавно темпо отколкото неговия икономически двигател (напр. нивото на потребление). Абсолютното премахване на връзката възниква, когато въздействието спада, дори и двигателят все още да нараства. В заключение една цел може да се определи в **абсолютни цифри**, количество или въздействие трябва да спада под нивото, считано за устойчиво от държавата-членка.

Целите трябва да вземат предвид съществуващата инфраструктура, както и бъдещите тенденции. Връзката между разделното събиране на хранителните отпадъци и предотвратяване на образуването на хранителните отпадъци в домакинствата беше отбелязана чрез консултацията между заинтересованите страни в Подготвителното проучване 2010 ЕК за хранителните отпадъци. Целите за предотвратяване може да разглеждат различни скорости на събиране и капацитет при разработването си.

Примерите за целите могат да включват:

- Процентни намаления в държавите-членки и секторното ниво на образуването на хранителни отпадъци, за период от 5 - 10 години
- Количеството на преразпределени храни от бизнес среди (където те биха били бракувани като отпадъци) за препродажба или благотворителни обекти за доставка на храна.
- Намаляване на количеството на бракуваната храна, която е все още в оригиналната си опаковка.
- Намаляване на хранителните отпадъци като процент от приходите на хранителната промишленост

При разработването на цели, въздействията, разходите и ползите, необходимите инвестиции и потенциала за предотвратяването на образуването на отпадъци трябва да се вземат предвид.

3.5. ПОДБОР НА МЕРКИ

Държавите-членки могат да обмислят проучване на специфичните национални причини за хранителните отпадъци, количествата на хранителните отпадъци, генерирани във всеки сектор (производство, търговия на дребно, услуги, свързани с хранене, домакинства), съществуващата инфраструктура за управление на биоотпадъци, съответната национална политика и определените национални цели за предотвратяване на образуването на хранителните отпадъци при избора на подходящи мерки за прилагане. Възможните мерки са описани по сектори в глава 2 на настоящия документ. Мерките може да се интегрират с други дейности в Националните програми за предотвратяване на образуването на отпадъци, поддържането на общи цели за ефективност на ресурсите и приноса към стратегическата визия за устойчиво развитие на държавата-членка.

Експертна група и основните заинтересовани страни могат да се формират на този етап за съставянето на програмата, предвиждането на нейното прилагане и наблюдение на нейния напредък. Описание на „Националния комитет за предотвратяване на образуването на отпадъци” е предложено в Глава 4 за тази цел. Комисията може да разгледа възможности за взаимодействие със съществуващите публични политики и инициативи, водени от бизнеса,

изследователското или гражданското общество, като се основава на съществуващите структури и интереса от засилване на въздействията и намаляване до минимум на разходите. Добрите практики, идентифицирани в приложението към настоящото проучване и разбивката на мерките по сектори в Глава 2 демонстрира обхвата на наличните опции, като разрешава на Националния комитет за предотвратяване на образуването на хранителните отпадъци да ги приспособи към своите цели и капацитет.

3.6. ПРОЕКТ НА ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

План за действие, излагащ действията, които трябва да бъдат предприети, план-графика и съответните основни етапи, ресурсите, които трябва да бъдат инвестирани, основните ангажирани участници, както и националните цели за предотвратяване на образуването на хранителните отпадъци цели трябва да бъдат предвидени.

Оперативни цели могат да бъдат заложи за всяка мярка на национално ниво, за да се осигури ефективността на избраните мерки и възвръщаемостта на инвестициите. Те ще помогнат на държавите-членки в уточняването на програмите за предотвратяване на образуването на отпадъци, основани на добре работещи дейности и насочването към невъзприемчиви до момента сектори.

Прилагащ орган като Национален комитет за предотвратяване на образуването на отпадъци, вероятно в рамките на национална Агенция за опазване на околната среда или Агенция за управление на отпадъците могат да контролират предприетите мерки и постигнатите резултати.

Възможни източници на финансиране за Националните планове за предотвратяване на образуването на отпадъци (НПППО), може да включват такси за депониране, такси върху найлоновите торбички (както в Ирландия) и вероятно регионално финансиране от ЕС, както е предложено в СОММ 2010 г., освен другите източници.

4. ПРИЛАГАНЕ И ПРИВЕЖДАНЕ В СИЛА

4.1. ПРИЛАГАНЕ

Ранното включване на заинтересованите страни в разработването и прилагането на програма за предотвратяване на образуването на хранителните отпадъци е важно с оглед да се обезпечи правото на собствеността и ангажираността на заинтересованата страна в дългосрочен план.

Създаването на Национален комитет за предотвратяване на образуването на отпадъци може да бъде ефективно средство за контрол на прилагането на Национална програма за предотвратяване на образуването на отпадъци. и Този орган може да съществува в рамките на агенция за опазване на околната среда или управление на отпадъците на държавата-членка и може да се състои от представители на управляващите министерства (на околната среда, земеделието, промишлеността), съответните търговски асоциации, асоциациите за управление на отпадъците и екологичните неправителствени организации (НПО). Освен координираща роля, членството на Комитета в широки граници ще цели осигуряването на активно участие и ангажираност на високо ниво от основните сектори, генериращи хранителни отпадъци.

4.2. МОНИТОРИНГ

Национален комитет за предотвратяване образуването на отпадъци може да проследява начина на работа на стратегията за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци. Комитетът или независим орган може да бъдат отговорни за централизиране на националните данни за хранителни отпадъци и данните от под-секторите, ако има такава възможност. Така той е добре поставен за мониторинг на напредъка спрямо целите и може да способства за корекции на стратегията за предотвратяване на образуването на хранителните отпадъци, която да се базира върху постигнатите успехи и да разрешава въпроси, свързани с неуспешните области. Допълнително проучване може да бъде възложено също така, което да бъде контролирано от прилагащия орган. Характеризирането на отпадъците и потребителското поведение по отношение на хранителните отпадъци са две значими области за допълнително проучване.

.

4.3. ПРИВЕЖДАНЕ В СИЛА

Голям брой мерки за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци са нерегулаторни (повишаване на осведомеността, обмен на информация, сравнителен анализ). Независимо от това, може да са налице възможности за обвързване на финансирането с целите за предотвратяване или налагане на санкции върху секторите, които не успяват да постигнат целите. Национален комитет за предотвратяване на образуването на отпадъци може да играе роля както за мониторинг, така и за привеждането в сила, като гарантира общия успех на програмата.

5. РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

BIO Intelligence Service и др. (2010 г.) Подготвително проучване на хранителните отпадъци в EC27

BIO Intelligence Service и др. (2009 г.) Насоки за предотвратяване на образуването на отпадъци

Defra (2009 г.) *Доказателствен преглед на предотвратяването на образуването на битови отпадъци*

Defra (2009 г.) *Преглед на синтеза на храни*

Defra (2005 г.) *Промяна на поведението чрез създаване на политики*

Консорциум ETAGIW(2011 г.) *Изготвяне на план за управление на отпадъците: Методическо указание*

Агенция за опазване на околната среда (ЕРА) Ирландия (2009 г.) *Национална програма за предотвратяване на образуването на отпадъци– Изложение на работния план 2009 – 2011 г.*

Министерство на екологията на Франция (2011 г.) Проучване на хранителните отпадъци, Средносрочен доклад

OECD (2008 г.) *Поведение на домакинствата и околна среда. Преглед на доказателствата*

Шведски институт за храни и биотехнологии /FAO (2011 г.) *Глобална загуба на*

храни и хранителни отпадъци

WRAP (2011 г.) Воден и въглероден отпечатък на битовите хранителни отпадъци в Обединеното кралство

WWF (2008 г.) Ветропоказатели и указателни стълбове: Движението на околната среда на кръстопът

6. ПРИЛОЖЕНИЕ: ДОБРИ ПРАКТИКИ В ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО НА ХРАНИТЕЛНИ ОТПАДЪЦИ

Име на инициативата	Описание на инициативата	Държава	Източник
Целеви сектор:	Преработка на храни		
Намаляване на хранителните загуби във високо стойностни вериги за производство на селскостопански храни	Импулсната програма за устойчиво развиващи се вериги за производство на селскостопански храни съдържа няколко инициативи за промишлено и между секторно предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци: - Пилотни проекти за намаляване на хранителните отпадъци чрез сътрудничество във веригата за производство на селскостопански храни. + „Оценка на качеството на месото“; - Информационни инструменти за хранителните загуби; - Проучване „Хранителни отпадъци, Стойност на храната във веригата за производство на селскостопански храни“; - Награди за успешни примери за намаляване на хранителните отпадъци; - Дневен ред за публични нововъведения; - Правителствени фондове за укрепване с цел повишаване на ефективността във веригата за производство на пресни храни; - Фонд за научно-изследователска дейност/обучение/проучвания за целесъобразност/пилотни проекти за предотвратяване на образуването на хранителните отпадъци в малки и средни предприятия; - Най-добри практики в успешното предотвратяване на хранителните загуби чрез сътрудничества; - Експерименти за производство на конкретни решения за хранителните отпадъци; - Проучване на (икономическите) стимули във веригата за производство на селскостопански храни.	Нидерландия	http://english.minlnv.nl/portal/page?_pageid=116,1640321&_dad=portal&_schema=PORTAL&p_file_id=2001236 www.gkc.nl

Име на инициативата	Описание на инициативата	Държава	Източник
Федерация за храни и напитки Петкратна екологична амбиция	- Проучване на образуването на отпадъци от членовете на хранителната и опаковъчна промишленост; - съвместен проект с WRAP за провеждане на прегледи за предотвратяване на образуването на отпадъци в 13 от обектите на нашето дружество на територията на Обединеното кралство; - работа в тясно сътрудничество с FareShare;	Обединено кралство	http://www.fdf.org.uk/environment/progressreport.aspx
Сътрудничество между Агенцията за управление на отпадъците на Каталуня и барселонската „хранителна банка” (Barcelona Food Bank)	Агенцията за управление на отпадъците на Каталуня сега работи в интензивно сътрудничество с „Хранителната банка”, като им оказва техническа и икономическа подкрепа за насърчаване на техните дейности. Техническата подкрепа включва подкрепа за кампании за повишаване на информираността или откриване на хранителните промишлености, които унищожават остатъците си от хранителни продукти. Икономическата подкрепа се състои в годишна икономическа субсидия за Банката, която им позволява да имат лице, отговарящо за дружествата, които могат да даряват храни на банката.	Испания	http://www.bancdelsaliments.org/default.asp?idSeccio=home&idldioma=2
Агенция за стандарти на храните – насока за приложение на отбелязваните дати върху хранителни продукти	Федерацията за храни и напитки към момента участва в съвместна работа с WRAP и Агенцията за стандарти на храните за разработване на насока за отбелязване на датата, за да се спомогне за по-добро разбиране от потребителя на „най-добър до” в сравнение с „използвайте преди”.	Обединено кралство	http://www.food.gov.uk/consultations/consulteng/2010/fsaguidanceappdatemarksfoodeng
„Наръчник за управление на отпадъците и възстановяване на странични продукти при преработката на храните”	Наръчникът за управление на отпадъците и възстановяването на страничните продукти при преработката на храните, предоставя информация за основните въпроси и технологии, включени в оползотворяването на отпадъчните странични продукти, методи за намаляване на потреблението на вода и енергия, намаляване на отпадъците в частност в секторите на хранителната промишленост и управлението на крайните отпадъци.	Обединено кралство	http://www.cplbookshop.com/contents/C3664.htm

Име на инициативата	Описание на инициативата	Държава	Източник
Freshlabel	Интегриран подход за подобряване на проследимостта на прясно и замразено месо и рибни продукти чрез охладителната верига, посредством показатели за време и температура.	ЕС	http://cordis.europa.eu/fetch?CALLER=FP6PROJ&ACTION=D&DOC=2900&CAT=PROJ&QUERY=1170700790497&RCN=74777&DOC=1&QUERY=012686305b05:3625:021800bc
Пилотен проект „Оценка на качеството на месото“	Нов метод за оценка на качеството на месото беше използван в кланици.	Нидерландия	http://www.se2009.eu/poly_fs/1.24471!menu/standard/file/Roland %20Th%C3 %B6nissen.pdf
ScrapShop	Безплатна онлайн борса за отпадъци, позволяваща на организациите да описват и закупуват ненужна стока и материали в излишък. Включва категория на хранителните продукти заедно с други потоци на отпадъци.	Обединено кралство	http://www.scrapshop.co.uk
Определяне на етапите на Регламент (ЕИО) № 1677/88 относно определяне на стандартите за качество на краставици	Европейска политика, позволяваща на зеленчуци с недобър естетически вид да бъдат продавани, като се предотвратява ненужното бракуване на различни видове продукция.	ЕС	http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?language=SK&type=IM-PRESS&reference=20090706STO57744
Проект „Хляб/Бързо връщане“	Дейности, произтичащи от пилотния проект „Полезни приложения на потоците органични отпадъци“. Проект за избягване или по-добро оползотворяване на отпадъците от хляб в рамките на веригата на хлебопроизводителната промишленост.	Нидерландия	
Дневен ред за публични нововъведения: Sustainable agro and fisheries chains	Дневен ред за нововъведения, насочени към основни дългосрочни нововъведения във веригите на селското стопанство и рибарството и нови биобазирани процеси и продукти. Хранителни отпадъци е точка за действие в този дневен ред.	Нидерландия	
Бизнес стратегия за предотвратяване на образуването на отпадъци в европейската хранителна промишленост	Доклад на CIAA, който очертава цели и насоки за избягване на хранителните отпадъци (глава 2): използване на производни продукти (напр. в храните за животни, торове, биоенергия, лекарствени продукти и др.); избягване на хранителните отпадъци в транспорта и бита чрез оптимизирани опаковъчни решения, предотвратяване на образуването на отпадъци от опаковки чрез намаляване	ЕС	http://envi.ciaa.eu/asp/key_themes_1.asp?doc_cat_2=Resources%20and%20Waste

Име на инициативата	Описание на инициативата	Държава	Източник
	на теглото на опаковката; адаптиране на продуктите към нуждите на потребителя (напр. дизайн на продукта и опаковката, размер на порцията).		
Fish Chips	Употреба не негодни за консумация рибни отпадъци за създаване на богат на Омега 3 продукт от рибни късчета.	Дания	http://www.food-supply.dk/portals-b2b/article/view.html?id=42844
Ново ирландско законодателство за разделно събиране на хранителните отпадъци I(SI 508 от 2009 г.)	Този нормативен акт урежда разделянето при източника на хранителните отпадъци от основни търговски помещения. Нормативният акт е проектиран да насърчава разделянето и възстановяването на хранителните отпадъци, създавани в търговския сектор. Той ще способства най-вече за постигането на целите, заложи в Директива 99/31/ЕК за депонирането на отпадъци, за отклоняването на биоразградими битови отпадъци (ББО) от обектите за депониране към заводи за компостиране и анаеробно разграждане.	Ирландия	http://www.irishstatutebook.ie/2009/en/si/0508.html
Проект „Хляб/Анаеробно разграждане на хляб, останал от предния ден”	Проект за проучване дали е възможно извличането на подквасващ агент от хляб, останал от предния ден за производство на нов хляб. (Дейността произтича от пилотния проект „Полезни приложения на потоците от органични остатъци”).	Нидерландия	
Програма за „зелен” бизнес	Предлага на предприятията оценки за ефективност на ресурсите, включително хранителни отпадъци, енергия и вода.	Ирландия	www.greenbusiness.ie
Целеви сектор: Търговия на дребно с храни			
FareShare	Популяризиране на мотото- „добрата храна не трябва да бъде разхищавана”. Тази благотворителна организация от Обединеното кралство отклонява годни за консумация хранителни продукти и напитки от промишлеността, към хора в неравностойно положение, както и осигурява складово обучение за безработни и помага на предприятията от хранителната промишленост да намалят	Обединено кралство	http://www.fareshare.org.uk

Име на инициативата	Описание на инициативата	Държава	Източник
	емисиите си от парникови газове.		
Team Austria Table	Пресните хранителни продукти в излишък се даряват от супермаркети, местни хранителни магазини, пекарни, зеленчукопроизводители, но също така и от промишлени производители. Доброволци, мобилизирани от радио корпорация вземат храната, превозват я до разпределителни центрове на Червения кръст и я разпределят до социално слабите.	Австрия	http://oe3.orf.at/teamoesterreich/stories/428346/
Approved Food	Специализирани в продажбата на сухи хранителни продукти, приближаващи или преминали датата „най-добър до“.	Обединено кралство	http://www.approvedfood.co.uk/static/About_Us
Социални супермаркети	Организации, които събират и продават пресни хранителни продукти, които иначе биха били унищожени от земеделските производители, производителите на храни и търговците на дребно. Продажбата е за една трета от първоначалната цена, така че това не е чисто благотворителен магазин.	Австрия	Документ на заинтересованите лица: CRI
„Хранителна банка“	Създадена е хранителна банка. Това е организация с нестопанска цел, подпомагана от Социалното осигуряване и вътрешните работи. Организацията разпространява храни от производители на хранителни продукти, търговци на дребни и др. на социални организации. Хранителната банка е одобрена от Агенцията по храните.	Дания	www.eurofoodbank.org
Действия на Карфур за намаляване на отпадъците	Годни за употреба, но с недобър търговски вид продукти се дават на местни асоциации. Те също така са поканили няколко местни асоциации, за да разяснят на своите клиенти как да намалят отпадъците.	Франция	Документ на заинтересованите лица: Carrefour
Last Minute Market	Осигурява услуга на предприемачите (предлагане) и институциите, за да се предотврати и намали образуването на хранителни и нехранителни отпадъци. LMM също така подобрява възстановяването на непродадените стоки в полза на благотворителни институции	Италия	www.lastminutemarket.it

Име на инициативата	Описание на инициативата	Държава	Източник
	(търсене). Една от целите е създаването на контакт между предлагането (организации със стопанска цел) и търсенето (организации с нестопанска цел): схемата, по която се извършва обменът работи като прехвърляне на дарение между стопанските и нестопанските организации.		
Интелигентни рафтове и интелигентни опаковки	„Интелигентните рафтове” показват кога продуктът е почти разпродаден и следователно трябва да бъдат поръчани нови запаси.	Швеция	http://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer/978-91-620-5885-2.pdf
	„Интелигентната опаковка” променя цвета си при приближаване на датата „най-добър до”, като по този начин предупреждава търговците/потребителите.		
„Нахрани 5,000 души”	Action Aid UK нахрани 5000 души с храна, която обикновено би се изхвърлила като отпадък. Замисълът беше да се акцентира върху хранителните отпадъци. Между 12:00 и 14:00 ч. в сряда, 16 декември ще се сервира храна на 5,000 непознати.	Обединено кралство	http://www.feeding5k.org/
„Les biodéchets du commerce et de la distribution” и „Les biodéchets de la restauration”	Документ от ADEME за характеризиране на органичните отпадъци и начина на намаляване и рециклиране на органичните отпадъци от супермаркети; Документ от ADEME за органичните отпадъци от ресторантите.	Франция	Документ на заинтересованите страни: ADEME
Buon Fine („Към справедлив край”)	Кооперативните магазини всеки ден събират продукти, които не могат да бъдат продадени, тъй като опаковката е повредена или срокът на годност изтича след 2 дни. Те раздават тези продукти на ежедневна база на организации с нестопанска цел, работещи с бездомни, бедни хора и домове за настаняване на деца.	Италия	Мариса Пармиджани Директор „Социална политика” Coop-ANCC Marisa.parmigiani@anc.c.coop.it
Пътни шоута в Северен Лондон за избягване на хранителните отпадъци	Отделът по управление на отпадъците на Северен Лондон организира „пътни шоута” за намаляване на хранителните отпадъци в супермаркети и търговски центрове в 7 окръга на Северен Лондон. Резултати от това бяха представени в „Седмичната наблюдавай отпадъците си”	Обединено кралство	К. Стрейндж, (2009 г.): Международен преглед на политиките и практиките за предотвратяване на производството на битови отпадъци. Доказателствен преглед на предотвратяване на производството на битови отпадъци DEFRA

Име на инициативата	Описание на инициативата	Държава	Източник
	(„Watch Your Waste Week”).		(WR1204). Форум за възстановяване на ресурсите. Обединено кралство.
“Buon Samaritano”(„Добрият самарянин”)	Кметството на гр. Торино (Comune di Torino) и Amiat са приложили проекта „Добрият самарянин”, който събира неизконсумираната храна от училищните столове и продуктите, които са все още годни за консумация от супермаркетите и ги раздава на благотворителни организации, за да се избегне изпращането им в обекти за депониране.	Италия	http://www.amiat.it/interno.cf m?SEZ_ID=20&SS_ID=14& PAG_ID=40 http://www.amiat.it/interno.cf m?SEZ_ID=20&SS_ID=14& PAG_ID=40&PD_ID=12 http://www.amiat.it/interno.cf m?SEZ_ID=20&SS_ID=14& PAG_ID=40&PD_ID=11 http://www.amiat.it/interno.cf m?SEZ_ID=20&SS_ID=14P AG_ID=40&PD_ID=13
Предотвратяване на образуването на отпадъци и повторна употреба в търговски центрове	Предприетите мерки включват промоция на многократни пазарски чанти, кампании за хранителни продукти и др. в търговския център Urbil.	Испания	www.ewwr.eu
Доклад за устойчиво развитие на Сога	Супермаркети Сога разясняват в своя доклад за устойчиво развитие какво правят за избягване на хранителните отпадъци, всеки магазин дава хранителни продукти с повредена опаковка на неправителствени организации,-те разпродават продуктите с наближаващо изтичане на срока на годност на по-ниска цена или ги предават на неправителствени организации, унищожават се продуктите с изтекъл срок на годност.	Франция	http://www.cora.fr/le-groupe/ developpement-durable.html#
Réduisons nos déchets	Френска национална кампания за предотвратяване на образуването на отпадъци: уебсайт, радио съобщения. Уебсайтът предлага специфични съвети за дома и супермаркета.	Франция	http://www.reduisonsnosdech ets.fr/index.html
Данък върху всички размери найлонови торбички с дебелина по-малко от 15 микрона	Включен в национален закон на 8 април 2011 г.	България	Министерство на околната среда и водите
Целеви сектор: Услуги, свързани с хранене			
Наградна схема за „зелено	Схема за хотелиерския сектор и сектора за обществено хранене, включващ измерване	Ирландия	www.ghaward.ie

Име на инициативата	Описание на инициативата	Държава	Източник
гостоприемство” + наръчник “По-малко хранителни отпадъци, по-голяма печалба”	и намаляване на отпадъците със специфичен фокус върху хранителните отпадъци, с награда за най-добре представилите се. Наръчникът за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци за хотелиерския сектор/сектора за обществено хранене “По-малко хранителни отпадъци, по-голяма печалба”, базиран на констатации от проекта за Награда за „зелено гостоприемство” се разпространява широко. Тази дейност се разширява и към водещите болници, където има добри перспективи за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци.		
Кампания срещу хранителните отпадъци на ресторантите Eurest + европейска седмица за намаляване на отпадъците в ресторантите Eurest	150 обекта, участващи в опити за околичествяване на хранителните отпадъци, публикуване на резултатите за персонала и клиентите, разясняване на въздействията на хранителните отпадъци и какво може да бъде направено за това. 25 ресторанта и 2 кафенета на 15 различни места в Швеция претеглиха и измериха отпадъците от продуктите си и от посетителите за един ден. По-голямата част от другите техни ресторанти информираха посетителите, че Eurest се стреми да предотвратява образуването на хранителни отпадъци посредством списък с 10 мерки за предотвратяване и намаляване на отпадъците. Те използват таблица в Excel за измерване на отпадъците, с колона със заглавие „образуваме толкова много отпадъци всеки ден”, която е достъпна за посетителите и персонала.	Швеция	Кристина Оден – координатор околна среда christina.oden@eurest.se www.avfallsverige.se
А-ла-карт („A la carte”) меню	Болницата Hvidovre промени начина на изпълнение на услугите за обществено хранене, за да намали хранителните отпадъци. Пациентите сега могат да поръчват „а-ла-карт”, по всяко време.	Дания	http://www.dagensmedicin.dk/nyheder/2008/09/12/ung-hospitalskok-beltnes-m/index.xml
Проекти, насочени към сектора за услуги,	Инициативата „LNV als duurzame proeftuin” („Устойчиво развиващо се	Нидерландия	http://english.minlnv.nl/portal/page?_pageid=116,1640321&_dad=portal&_schema=PORT

Име на инициативата	Описание на инициативата	Държава	Източник
свързани с хранене на инициативата „Устойчиво развиващо се селско стопанство като опитно поле за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци	селско стопанство като опитно поле за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци”). съдържа няколко проекта: - Опити „ в последните петнадесет минути” за избягване на хранителните отпадъци като не се предлага цялото меню до последния момент” (Част от „Устойчиво развиващо се селско стопанство като опитно поле за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци”). - Обедното ресторантско обслужване („Lunchcatering”) търси нови начини за предлагане на обедно хранене като се предотвратява образуването на хранителни отпадъци.		AL&p_file_id=2001236
Ресторант без отпадъци	Подкрепа на инициативата за ресторант без отпадъци.	Нидерландия	
Проект „Хранене на колела”	Валидиране на експеримента за различно обществено хранене в болниците.	Нидерландия	
„Хранителни отпадъци от хотели и ресторанти в Обединеното кралство”	Изследване на хранителните отпадъци в хотелиерския сектор на индустрията за обществено хранене.	Обединено кралство	http://wmr.sagepub.com/cgi/content/abstract/1/1/295
Пилотен проект за обществените столове	2 фирмени столови за хранене и 2 училищни столови проектираха и приложиха набор от добри практики и измерване на количеството отпадъци преди и след действието.	Белгия	http://documentation.bruxellesenvironnement.be/documents/InfoFicheGaspiProfessionnels.PDF?langtype=2060
Съюз за добра храна (Good Food Alliance)	Създаване на Съюза за добра храна в хотелиерската промишленост за маркетинг на храна, произведена при устойчиво развитие.	Нидерландия	VROM (2009 г.): Проект на Национален план за управление на отпадъците 2009-2021 г. Хага, Нидерландия.
Наръчник „lutter contre le gaspillage alimentaire”	Наръчник за добра практика за ресторанти и заведения за обществено хранене, в редакция на UCM „Околна среда”.	Белгия	http://www.ucm.be/C1256C0D003C8BF5/0/4C57DF1CD3358AE2C125756E0053123C/\$file/UCMBrochureGaspillagealimentaire.pdf
Проект „Армия на спасението”	Проучване на възможностите за по-добро подпомагане на икономическите операции в кухнята, чрез употреба на производни	Нидерландия	

Име на инициативата	Описание на инициативата	Държава	Източник
	продукти от хранителната верига.		
Кампания за офисни кафетерии	Резервации за обяд; съставките не се смесват предварително в кухнята; чиниите се заплащат на тегло; информираност на потребителя за хранителните отпадъци и проучвания за удовлетвореност от услугата (за качество на храната/подбор).	Белгия	http://www.arc-cat.org/ca/publicacions/pdf/ccr/setmanaprevencio09/ponencies/13 %20Pwp%20Joelle %20Van %20Bamb.pdf
Наръчник „Край на времето за отпадъци”	Наръчникът за ефективност на ресурсите в търговията в заведенията, с наименование “Край на времето за отпадъци” включва съвети за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци се разпространява усилено в бранша.	Ирландия	http://www.monaghan.ie/websitev2/download/pdf/environment/2009/VitnersCallingTimeOnWasteBooklet.pdf
Книга „Déchets en restauration”	Книга, която цели да информира и повиши осведомеността на заведенията за обществено хранене за отпадъците, включително намаляването им.	Франция	http://www.editions-bpi.fr/Produits/E1144.asp
Dose Certa	Документ с данни за инициативите Menu Dose Certa е достъпен на: http://ec.europa.eu/environment/waste/prevention/practices.htm. Тук е представена само актуализация: През 2011 г., обхватът на проекта “Dose Certa” беше разширен извън първоначалния обхват на ситуационния анализ на “Menu Dose Certa”. Цели на проекта “Dose Certa”: • Насърчаване на намаляването на хранителните отпадъци в ресторантите; • Осведоменост за важността на добрите практики, относно: снабдяване, управление на запасите; хранителни и екологични аспекти; • Пробуждане на съзнателно отношение, насърчаване на промяна на проведеното и екологични и хранителни навици; • Мотивиране и засилване на доброволното и активно участие. Освен другите, проектът Dose Certa включва и следните фази:	Португалия	www.eunaofacolixo.com

Име на инициативата	Описание на инициативата	Държава	Източник
	- Първоначална диагностика– Оценка на базовата ситуация на управлението на околната среда, хранителната среда и хранителните запаси; - Обучение и прилагане на добрите практики; - Окончателна диагностика– Оценка на ситуацията „след постигане на осведоменост” на управлението на околната среда, хранителната среда и хранителните запаси; - Присъждане на сертификат “Dose Certa”; Той е предназначен за разработване на проекта в целевата група на ресторантите, да се разреши на участниците да установят най-добри практики за управление на околната среда хранителната среда и хранителните запаси, от закупуването на стоките до приготвянето на ястията.		
Целеви сектор: Училища			
„Gaspillage alimentaire - les yeux plus gros que le ventre,, (хранителни отпадъци, отхапете повече отколкото можете да съдържате)	Издадена е насока за учители/ученици от 8 до 10-годишна възраст за проектна работа по предотвратяване на образуването на хранителните отпадъци включително „измерване на потреблението на храна, обсъждане на последиците и мерки за подобрене.	Белгия	http://documentation.bruxellesenvironnement.be/documents/IF_Ecoles_prof_G-A8-10_Gaspillage_alimentaire_FR.pdf?langtype=2060
Претегляне на храната в училищата, Карлскрона	Многоетапна кампания беше стартирана през 2009 г. Изхвърляната храна от общинските начални и средни училища беше претегляна за периоди от две до три седмици. На база на резултатите учителите и персоналът по храненето, с помощта на плакати, брошури и други информационни средства, повдигнаха темите: „хранете се добре – чувствате се добре, консумирайте повече зеленчуци и не изхвърляйте храната“.	Швеция	Община Карлскрона (2010 г.), www.prewaste.eu
Кампания за информираност за хранителните отпадъци в училищните столове	Опити, при които децата стават наясно колко храна оставят в чинията.	Обединено кралство	http://www.tristramstuart.co.uk/

Име на инициативата	Описание на инициативата	Държава	Източник
Appetite for Action („апетит за действие”)	Appetite for Action е нов, безплатен образователен уебсайт за всички начални училища в Обединеното кралство и Ирландия, който помага на училищата да разгледат кръг от въпроси на устойчивото развитие чрез темата за храната. Уебсайтът осигурява материали от учебни планове и документи с данни до идеи за дейности и филми, като помага на учениците да намалят хранителните отпадъци, да отглеждат свои собствени плодове и зеленчуци, да разберат компостирането и намаляването на отпадъците към депата. Плюс възможността да вземат участие в училищно предизвикателство за ограничаване на въздействието на CO2 от училищата.	Обединено кралство, Ирландия	http://schools.appetiteforaction.org.uk/about/
Образователен план за прилагане „Хранителни отпадъци, стойност на храната във веригата	Подготвителна работа за двегодишен образователен план на всички образователни нива. Две нива: повишаване на осведомеността за хранителните отпадъци във всички средни училища и гимназии (от тези за предварителна професионална квалификация до университета)	Нидерландия	www.lei.wur.nl/UK
	повишаване на осведомеността за хранителните отпадъци в общото образование (начално и средно)		
Състезание за училищата по предотвратяване на образуването на отпадъци в училище	Училищата („collèges”) трябва да създадат план за предотвратяване на образуването на отпадъци.	Франция	http://www.preventiondechets40.net/index.php/ppd/actions/education_a_l_environnement/concours_pour_les_collegiens
Groene Kennis Coöperatie (Кооперация зелено знание)	Това сътрудничество разработва начини за повишаване на осведомеността за хранителните отпадъци в професионалното и гимназиалното обучение и как свързаните компетенции могат да бъдат по-добре преподавани. Разработена е двегодишна програма.	Нидерландия	Документ на заинтересованите страни: CIAA

Име на инициативата	Описание на инициативата	Държава	Източник
Програма за нула отпадъци (Zero Waste Programme)	Съюзът за предотвратяване на образуването на отпадъци (HuMuSz) стартира общинска кампания за намаляване на отпадъците към всички заинтересовани страни, специализиран уебсайт предоставя съвети за предотвратяване на образуването на отпадъци и тяхното намаляване. По отношение на предотвратяването на образуването на хранителни отпадъци например е изготвен учебник от 330 страници - 48 модула за учители, който дава насоки за преподаване по теми системи на околната среда, начин на живот, храна, пазаруване и съхранение на храната. Някои от модулите разглеждат: Ландшафтно оформление, след вечеря, продукти за панаирна търговия, търговско договаряне, бавно готвене, бавен живот в градска среда.	Унгария	http://www.humusz.hu/
Целеви сектор: Частни потребители			
Семинари срещу отпадъците- Часове по готварство	Готварски семинари за местната общност, които акцентират върху техники и ползи на намаляването на хранителните отпадъци.	Белгия	http://www.arc-cat.org/ca/publicacions/pdf/ccr/setmanaprevencio09/ponencies/13%20Pwp%20Joelle%20Van%20Bamb.pdf
Пилотен проект за предотвратяването на хранителните отпадъци в Долна Австрия	Едногодишен проект в 13 жилищни квартала, включващ информационни срещи, приложение на мотивационни стикери, разпространение на списък за пазаруване и готварски книги за хранителни остатъци.	Австрия	http://www.wienerzeitung.at/DesktopDefault.aspx?TabID=3941&Alias=wzo&cob=485511&Page962=1
Пилотен проект за предотвратяването на хранителните отпадъци - Брюксел	В пилотен проект за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци взеха участие шест напълно различни семейства в консултативни срещи за период от три месеца.	Белгия	Източник за: Брюксел Околна среда (2010 г.) www.prewaste.eu
Публична кампания за насърчаване на осведомеността относно храната и хранителните загуби (напр. "VersWijzer")	Публична кампания от нидерландския Център по хранене, насочена към потребителското поведение и осведоменост. Обръща специално внимание на: информираното закупуване на храна, съхранение и подготовка. Това ще включва разработване на	Нидерландия	www.voedingscentrum.nl

Име на инициативата	Описание на инициативата	Държава	Източник
	информационна брошура за пресни храни, Verswijzer.		
Кампания „100 Кг. по-малко отпадъци на глава от населението“ + Проект на LIFE+ „Миниотпадъци“	Кампанията на Европейската асоциация ACR + има за цел да се гарантира, че местните общности и региони и ЕС като цяло се ангажират все повече с предотвратяването на образуването на (хранителни) отпадъци. Те си обменят информация и опит и най-вече започват партньорски дейности. Пример за последното е съфинансираният от LIFE + проект „Mini Waste“ („Миниотпадъци“). Проектът се осъществява със съдействието на общностите Рен (Франция) и Бърно (Чешка република) и асоциациите за управление на отпадъците Liror (Португалия) и ACR + и изследователския център Cemagref (France). Различни системи за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци се изпитват в пилотните проекти.	Франция, Чешка република, Португалия	www.miniwaste.eu
Спри хранителните отпадъци	Уебсайт, стартиран от Националната програма за предотвратяване на образуването на отпадъци с информация за местните власти за разпространяване на домакинствата и с пряк достъп до всяко лице.	Ирландия	www.stopfoodwaste.ie www.greenhome.ie
Tesco „Купи едно, вземи едно безплатно по-късно“	Веригата за търговия на дребно с хранителни продукти от Обединеното кралство Tesco стартира нова инициатива, за да даде възможност на клиентите да купуват малотрайни стоки и да вземат безплатния си продукт следващата седмица.	Обединено кралство	http://www.environmental-expert.com/resultEachPressRelease.aspx?cid=8847&codi=79507&lr=1
Проучване на целевата група	Проучване на възможни различни подходи към различията във възрастовата група и начин на живот за медийна кампания за хранителните отпадъци.	Нидерландия	
Наръчник за чувствителна прясна храна	Настоящият наръчник е насочен към повишаване на осведомеността на потребителя и повлияване на потребителското поведение. Тази кампания е насочена към поведението на всички потребители, което може да доведе	Нидерландия	Документ на CIAA за хранителните отпадъци в Нидерландия

Име на инициативата	Описание на инициативата	Държава	Източник
	до хранителни отпадъци и е предназначена за насърчаване на по-добро поведение при закупуване на храни, съхранение и приготвяне от страна на нидерландската общественост.		
„Страхотен вкус, по-малко отпадъци”	Кампания, която да помогне на потребителите да намалят отпадъците, включително съвети за съхранение, избор на порция на „пазарната улица”, информация за етикетиране, съвети за готвене на остатъци и „лаборатория за опаковане – опити за запазване на свежестта”.	УК	http://www.morrisons.co.uk/Corporate/Press-office/Corporate-releases/Morrisons-launch-Great-Taste-Less-Waste-campaign-to-save-families-up-to-600-per-year-/
Ползвай повече, произвеждай по-малко отпадъци (Brug mere, spild mindre)	Две информационни брошури се разпространяват от датското Министерство на околната среда: а) Шест начина за по-малко (общо) отпадъци, б) Пет начина за по-малко хранителни отпадъци	Дания	www.brugemerespildmindre.dk
Комбиниран документ с данни за хранителни отпадъци от потребителите	Разработване на документ с данни за хранителните отпадъци от потребителите чрез свързване на няколко източника.	Нидерландия	
Le gaspillage alimentaire-un coup dur pour votre budget (хранителните отпадъци, тежък удар върху вашия бюджет)	Наръчник за предотвратяване на образуването на отпадъци (използвайки икономическа гледна точка), от Copidec (Conférence Permanente des Intercommunales de Gestion des Déchets wallonnes).	Белгия	http://www.copidec.be/Gaspillage-Alimentaire.pdf
Опаковъчна лаборатория: Запази свежестта	Проучване на опаковките, за да се установи какъв вид опаковка удължава живота на конкретни плодове и зеленчуци.	Обединено кралство	http://www.morrisons.co.uk/Corporate/Press-office/Corporate-releases/Morrisons-launch-Great-Taste-Less-Waste-campaign-to-save-families-up-to-600-per-year-/
Eviter le gaspillage alimentaire, cela commence au magasin (избягването на хранителните остатъци започва в магазина)	Брошура за хранителните отпадъци на L’Observatoire bruxellois de la Consommation durable.	Белгия	http://www.oivo-crioc.org/files/fr/4538fra.pdf
Медийна кампания за хранителните отпадъци	Кампания към потребителите за хранителните отпадъци	Нидерландия	

Име на инициативата	Описание на инициативата	Държава	Източник
Изследване на разхищението на храна	Остатъчни битови отпадъци на 2000 семейства ще бъдат сортирани с особено внимание към кухненските отпадъци. Тази фракция ще бъде допълнително сортирана, класифицирани в няколко категории като предотвратими или не (в зависимост от срока на съхранение), подлежащи на компостиране или не, отворена или затворена опаковка, плодове, зеленчуци, месо. Заключение: може да бъде, че е необходима кампания за повишаване на осведомеността за някои категории.	Белгия	Вътрешно проучване (на база литература) беше проведено и ще бъде публикувано на www.ovam.be ; kathleen.schelfhout@ovam.be
Opération „Familles-Témoins” (тестови семейства)	24 семейства се опитаха да намалят образуването си на отпадъци чрез спазване на специфични правила за 14 седмици. Правилата включваха: компостиране, избор на правилната опаковка, избягване на продукти за еднократна употреба, възможно най-много поправки + претегляне на отпадъците.	Франция	http://www.symevad.org/Familles-temoins.html?var_recherche=familles %20t %C3%A9moins
Тетрадка със списъци за пазаруване	Разпространявана по време на EWWR, тетрадката насърчава планирането преди пазаруване, тъй като това е установено като важен практически метод за намаляване на битовите хранителни отпадъци.	ЕС	http://www.ewwr.eu/outils
„Да помогнем на потребителите да намалят Отпадъците от плодове и зеленчуци”	WRAP доклад, проучващ нагласите и поведението относно съхранението на пресни плодове и зеленчуци в дома. Предоставяне на препоръки за подходящия метод и място (хладилник, преса и др.) за съхранението на плодове и зеленчуци.	Обединено кралство	Проект на окончателен доклад на Ирландия за предотвратяване на производството на хранителни отпадъци и компостиране в дома
Стимулиращ данък за контейнер за отпадъци	Гр. Бесанкон утвърждава нова система, която да задължава хората да заплащат такса за събиране на отпадъците спрямо теглото на контейнерите. Дава се финансов стимул за намаляване на отпадъците.	Франция	http://www.goodplanet.info/goodplanet/index.php/Contenu/Depeche/Reduire-ses-ordures-pour-reduire-la-facture-la-pesee-des-poubelles-lancee-a-Besancon
Poubelle.org („bin.org”)	Фалшиви уебсайтове на супермаркети, които се представят, че продават опаковани отпадъци. Това е случаят да се дават съвети и разяснения относно хранителните отпадъци и устойчивото потребление, отговарящи на всяка секция	Белгия	www.poubelle.org

Име на инициативата	Описание на инициативата	Държава	Източник
	от супермаркета.		
Утвърждаване на доброволно споразумение за отказ от хартиени фактури и употреба на електронни фактури.	Утвърждаване на доброволно споразумение между гражданите и частните дружества (мобилни телефонни услуги, интернет услуги, комунални услуги - доставчици на вода и електричество и др.) за отказ от хартиените им фактури и употреба на електронни фактури.	България	Министерство на околната среда и водите на България,
Междусекторно предотвратяване на производството на хранителни отпадъци			
Документ за политика за устойчиви храни	Правителствено виждане за устойчивото потребление и производство на храни. Министерството на земеделието, природата и качеството на храните се стреми да постигне 20 % намаляване на хранителните отпадъци до 2015 г., като целта е потребителят и веригата за производство на селскостопански храни.	Нидерландия	
Награди за успешни примери в намаляването на хранителните отпадъци	Идея за състезание, за да се акцентира върху съществуващите инициативи, при които предприятията и потребителите могат да представят идеи за начини за намаляване или избягване на хранителните загуби. Петте или шестте най-добри решения ще получат награда от Министъра на земеделието, природата и качеството на храните с изключително медийно внимание. (Част от импулсната програма за устойчиви вериги за производство на селскостопански храни).	Нидерландия	
Green Cook („Зеленият готвач”)	Кампания срещу хранителните отпадъци, чрез приемане на много широк подход, свързване на хранителните отпадъци със здравето, социалните действия, икономическото развитие. Целта е да се създаде нова динамика сред всички участници на хранителния пазар. В проекта се разработват иновативни стратегии за повлияване на връзката между професионални готвачи и готвачи у дома, както и потребителите, от една страна, и храната от друга страна: - разработват се методи, инструменти и обучение за ориентиране на употребата на	Франция / Белгия	www.green-cook.org

Име на инициативата	Описание на инициативата	Държава	Източник
	храната към действителните нужди, за подбор и съхранение на храната, за планиране на храненията, за състав на менюто и употреба на неизползваната храна. За училищните кафетерии се разработват собствени програми за обучение. В хранителния магазин обменът на информация между продавачи и купувачи ще стане по-интензивен. Акцентира се също така върху прехвърлянето на неизползвана храна към нуждаещите се.		
Монитор на хранителните отпадъци	Разработване на монитор на хранителните остатъци посредством набор от показатели. Да се следят резултатите от политиката върху хранителните отпадъци..	Нидерландия	
Проучване „Безопасност на храните срещу хранителни отпадъци	Проучване на взаимодействието между нормативните документи за безопасност на храните и хранителните отпадъци.	Нидерландия	
Въвеждане на данък за депониране на отпадъци	Въвеждане на данък за депониране на отпадъци	България	Министерство на околната среда и водите на България, отдел „Управление на отпадъците” София 1000, бул. „Мария Луиза” 22. Инж. еколог. Григор Стоянов -главен експерт тел. +359 2 9406627 моб. +359 88 7648473 ел. поща: gstoyanov@moew.government.bg ecogor@gmail.com
Задължение на общините да въведат мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци в своите	Задължение на общините да въведат мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци в своите местни програми.	България	Министерство на околната среда и водите на България

Име на инициативата	Описание на инициативата	Държава	Източник
местни програми.			
Въвеждане на „Зелените” обществени поръчки (ЗОП)	Министерството на околната среда и водите (МОСВ) на България носи съвместна отговорност заедно с Министерски съвет, Министерството на икономиката и енергетиката и Агенцията по обществени поръчки за прилагане на „Зелените” обществени поръчки в България. Изготвен е план за действие за „Зелени” обществени поръчки, който е в процес на одобрение от правителството на страната. Освен това се разпространява практически наръчник по „Зелени” обществени поръчки от МОСВ сред възложителите в България. Това включва закупуването на 100 % рециклирана хартия вместо несъдържаща хлор избелена хартия.	България	Министерство на околната среда и водите на България
Стартиране на национална инициативна кампания „ЗЕЛЕНА БЪЛГАРИЯ”	Министерството на околната среда и водите е стартирало националната кампания „Зелена България”. Всяка малка или голяма фирма, община, град или район, всяка институция, която е поела инициатива за предотвратяване на образуването на отпадъци или други видове защита на околната среда може да вземе участие в кампанията и да стане носител на благодарствената значка „Зелена България”.	България	Министерство на околната среда и водите на България
Програма за мониторинг на хранителните отпадъци Trim Trax	Групата Compass е разработила инструмента Trim Trax за измерване на всички хранителни отпадъци в своите обекти за обществено хранене.	Белгия	Compass Group Belgilux Хаахтсестенвег 1179 Брюксел 1130 +32 2 243 22 11 info@compass-group.be http://www.compass-group.be/en/news/compass-group-confirms-ambitions-with-iso-14001-certificate.aspx
Програма за устойчиви столове за хранене	Програмата за устойчиви столове за хранене, стартирана всяка година от Brussels Environment позволява на столовете в училища, администрации, детски градини и др. да бъдат	Белгия	Brussels Environnement, http://www.bruxellesenvironnement.be/Templates/Professionnels/Niveau2.aspx?id=3382&langtype=2060

Име на инициативата	Описание на инициативата	Държава	Източник
	информирани за въпросите на устойчивото развитие, свързани с храната (включително хранителните отпадъци) и да прилагат план за действие за по-добро устойчиво развитие.		
Horta da Formiga - Готварски курсове за предотвратяване на производството на хранителни отпадъци	Практически готварски курсове, акцентирани върху употребата на остатъците, правилното съхранение на храната и балансираните ястия. Тези курсове са предназначени за широката общественост над 18-годишна възраст и демонстрират практически понятия, прилагани на ежедневна база за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци.	Португалия	http://www.hortadaformiga.com/
Наръчници за повишаване на осведомеността, за сваляне	Практически наръчници, достъпни за сваляне: Тези наръчници са предназначени за широката общественост и целят повишаване на осведомеността на населението за хранителните отпадъци, фокусиращи се върху правилното съхранение на храните и как месечното планиране на храната и свързаните рецепти могат да намалят хранителните остатъци.	Португалия	www.hortadaformiga.com